

ՏՆՕՐԷՆ ԽՈՐԱԳԻՐ
ԵՒ
ՊԱՏԱՌԱՆԱՏՈՒ
ՆԻԿ. Մ. ԹԻԻ ԳԵՆՏՆԱՆ

ԽՈՐԱԳԻՐԱՏՈՒՆ
Ղալաթիա ինքնուրույն ընտրած
Խորհրդի գեներալ-մայոր Գրիգոր
Պապյան

Ա. Չ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն

ՄԱՐՏԻ 20 ԳՐ. ԱՐԾԱԹ 1879

ՈՍԿԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ուրբաթ

Կ. Պոլսի համար

Տարեկան	գրշ.	100
վեցամսեայ	"	50
եռամսեայ	"	25

Գաւառացի համար

Տարեկան	գրշ.	150
վեցամսեայ	"	75
եռամսեայ	"	40

Օտար երկիր տրվել 40 ֆր.

Ա. Չ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն

Վերջապէս Ս. Պատրիարքին
իր գահէ վերադարձաւ, և խորհրդարանական յանձնարարութեամբ լուծուեցաւ, գահէն ալ ժամ, պիտի հարցնեն:

— Ոչ բոլորովին:

Այլապէս գիտէ թէ, երբ մենք Ս. Պատրիարքին իր աթոռէ վերադարձը կ'պահանջէինք, լոկ Ներսէս արքեպիսկոպոսը պատրիարքական դահլիճ վրայ տեսնելու փառասիրութենէ մը զրդեալ չէր այդ ալ ինքն ցոյց տալու որ՝ չարաչար սխալած էին անոնք որք կ'կարծէին ասկէ 6 ամիս առաջ թէ Պատրիարքին հրաժարելովէ ազգին պահանջումներն ալ մասամբ իւրեք պիտի գահացուցուէին. երկրորդ՝ հրապարակի դիւանագիտաց այս կոչում սխալանքը կըլլար երեսփ. ժողովոյն հասկցնել թէ՛ իր առաջին խնդրանքներուն ամեն բնածին կոչումը կուրայն եթէ հաւանութիւն տալու ցոյց ստորնութեան վիճակը ի բաց չ'թողու, լարելու ինքնութենէ դուրս երկնիք չունի. երրորդ՝ այդ ինքնակոչութիւնը անհաշտ հակասութիւն տեսցնալու իր խորհուրդը պակսեցնել և հեռացնել ազգ. գործոց տնօրէնութիւններէն, և չորրորդ՝ թէ՛ այս մարդոց, թէ՛ երեսփ. ժողովոյ և թէ՛ Ս. Պատրիարքին ըրածներն և գործածներն իրական հետեանքն առանց կարեւոր հեռատեսութեան, յախուռն գործած այսպիսի սննդական արտաքին մ'անմիջական արդիւնքքն եղած վեցամսեայ տարւոյ մէջ և առ խարխալս ընթացքէն ազգին պատճառեալ այսքան վնասներն ու աղետներն գործածելու փութալ:

Ասոնք էին ահա այն նկատումներն որք զմեզ կ'հարկուէրէին Ներսէս Պատրիարքին նորէն ազգ. գործոց զուլի վերադարձը պահանջելու Պատրիարքն արդարեւ վերադարձաւ, բայց Ն. Սրբազնութեան իր գա-

հը նորէն բողոքելով՝ ամեն բան լմնցաւ և դարձանուեցաւ մի թէ: Անոնք որք հարկադրելէն զՊատրիարքը հրաժարելու, ճանցան մի թէ սխալին, ճանչցաւ նաև Ս. Պատրիարքն ալ թէ սխալ քայլ մ'առնուած էր, համաճարձ է տեսնենք ընդհ. ժողովը թէ փոշերով զանգակներով իր առջին խնդրայեալ լուծութիւնը կարծուած անձանց տը. և առ բոլոր խորհուրդն ալ թէ զինքը և թէ զազգը ի խորիւր. բառ առաջնորդիլէ զատ ուրիշ բանի չեն ծառայեր, տեսնենք թէ իրաք այս մարդոց ճշմունքն ու խորհուրդը, որք իրաւ արտաքուստ մերժուեցան ու լուծուեցան, ներքնապէս դարձեալ չ'պիտի լսուին, վերջապէս ծիծաղելի պատր. փոխանորդութեան մը՝ Ռ. Դրնէն անվաւեր մնալէն, և Դրան ու Պատրիարքարանի յարաբերութեանց իրարմանը հրեմէն տեղի ունեցած այսքան ընդհանուր և մասնաւոր վնասներն ի միում վայրկեանի դարձանուեցան մի թէ:

Մեք այս նպատակաւ է որ Ներսէս պատրիարքին վերադարձին վրայ կ'պնդէինք և մինչև որ մեք մեր այս նպատակին իրապէս չ'հասնիմք, Ն. Սրբազնութեան վերադարձը բոլորովին զմեզ չ'պիտի կարենայ գահացնել:

Եւ մնայ խնդիր մը, գիտնալու կարևոր կետ մը թէ, Պատրիարքին սոյն հրաժարեալ վիճակէն յառաջ եկած ազգ. ընդհ. վնասը ո՞վ պիտի տուժէ, ազգին այս անխնայական վնասէն պատճառեալ կորստեան պատճառնաւորութիւնը որո՞նք վրայ է:

Տօքթ. Սերվիլէն էֆ. շատ ճիշդ խօսեցաւ և շատ աղէկ զարկաւ ժամանակին գործուած այն անհեռատեսութիւնը, երբ յայտարարեց թէ՛ ասկից առաջ եթէ հարկ տեսնուած էր որ Ս. Պատրիարքը հրաժարական տալ

Դրան, այսքան ատենուտն փորձառութիւնը և այդ ընթացքին հետեւանքը պէտք են այժմ աչքերնիս բանալ և համոզելը մեզ թէ՛ այդ եղանակ մտածումն ու ընթացքը մեր ազգին օգուտ մը չունենալէն զատ, նաև ֆլուսան ալ դաւաւ:

Մենք յօժարեալ կ'ներէինք այդ անհեռատեսութիւնը, ստորկութենէ գեւոր քաղաքական կեանքի մը մէջ թեւաւ կոխող տգէտ և համբալ ազգի մը գիւնադիտական ուսման իրր նախափորձ մէկ սխալը, ե. թէ կանխաւ իրեն զեկուցանողներ չ'առնեալ բարձրագոյն, թէ Պատրիարքին հրաժարականը ապարդիւն պիտի մնայ, թէ պատր. փոխանորդութիւնը սակամա պատճառներով Դրնէն չ'պիտի կարենայ վաւերանալ և Ն. Սրբազնութեան խորհուրդը առաջը, որք անկեղծ ըլլալուն համար հարկաւ խնայալ էին, ինչ բոլոր երեսփ. ժողովը՝ որ ազգին ընդհանրութիւնը կ'ներկայացնէ, Գահին մը բաղդախնդիր և ծիծաղելի ինքնակոչ դիւանագէտներու (որոց մէ մին Պերլին երթալով ու գալով կարծեց թէ իրաւ գիւնադէտ մը դարձեր է) խօսքին ու խորհուրդը անսալով կոյր դիւրայն, զուլ ծախելով ընդունեց ինչ որ բան ալ մարդիկը, եւ բողոքելով մը շահք քանի մը բաղդախնդիրներու քմահաճութեանց, և այնպիսի ձախող վիճակ մը ստեղծեց, յորմէ ոչ ինքը կըցաւ դուրս երեւել ոչ ազգը, և որ աւելի ցաւալին է, առանց տեղը կենալու՝ ազգին ալ ստորնութիւն և անարդիւնութիւն բերելիք պարագայի մը պատճառ տուաւ, ասկէ առաջ պատգամաւորութեան մը ձեւօքը՝ սակամա պատճառաւ Պատրիարքին հրաժարած ըլլալը ծանուցանող և պատր. փոխանորդի մը ընտրութիւնը հաստատել խնդրող զբոլորութիւն մը առ Ռ. Դրան զբոլոր

կեղէն և առանց ուէ ելլի մը նախն ետքը, այսօր հարկադրուիլ երկրորդ գրութեամբ մը ծանուցանել Դրան թէ՛ Պատրիարքն ի հարկէ ստիպեալ նորէն իր աթոռը վերադարձած ըլլալով, յարաբերութիւնը նորէն սկսին:

Ստորնութիւն չէ՞ ասի ընդհ. ժողովոյ կամ Պատրիարքին, և մի թէ ասոնց եղած անարգութիւնը ազգին ալ չ'վերաբերիր Սահայոց է այդ խարդաւանիչ բաղդախնդիրներուն ազգին ընկիւր բոլոր ծառայութիւնը, ազգին շահերը վտանգել, ամեն բանի և ամեն գործի մէջ մեղանել, ամեն պաշտօնավարի վրայ ազդեցութիւն ունենալ, դիւնք մտիկ ընել չուղղին գէմապաւնալ, ժողովրդին առջև կեղծաւորի, միշտ ժողովրդականութիւն վաստակելու հետաւտամուտ ըլլալ, և ասոյն ազգին բոլոր հարուստները, առաջնորդներն ու վանահայրերը մի առ մի գաղտագողի կողոպտել ու կ'լծել, իրենց հակա կարծիք երեսփոխաններն ալ ժողովէն արտաքսել, և ընդհ. ժողովն ալ, Պատրիարքն ալ վարչութիւնն ալ, այս տեսակ մարդոց խորհուրդը անսալով, գործ պիտի տեսնեն ու ատենցմով ազգին բարիք պիտի արտադրեն, Ազգը շարունակ ֆլուս տեսած է ատենց երեսնէ, և տաւ կաւին մինչև վերջին օրերս, ազգային ամենագիտութեան գործերու կոչուած էին ատենք ընդհ. ժողովէն յորմէ չ'ամաչելով՝ շնորհակալութեան քուէ ալ ընդունեն են, — որ մէկ գործերնուն համար, — ատենց վրայ ալ պիտի խօսինք:

Մինչև երբ պիտի տեսէ այս կամաւոր կուրուցութիւնը, մինչև որ ատեն քանի մը խարդաւանիչներու ձեւք խաղաղիկ պիտի թողու ընդհ. ժողովն ազգին շահերն, այն խարդաւանիչներուն՝ զորք ընդհ. ժողովոյ մէջն ու դուրսը պաշտօնադրեալ ալ անոնք մէ ոչ նուազ խարդաւանիչներ են:

Եթէ, ինչպէս ըսաւ Տօքթ.

Սէրվիլէն էֆ. անցեալին փորձա-
ռութեան դատ մ'եղաւ մեզի,
եթէ իրօք իրատուեցանք և
համադուեցանք թէ անցեալին
ինչքան ալ դառն եղած լինի՝
փրկարար դատ մ'եղած է մեզ
թէ՛ այդ քանի մը բազմաթիւ
դիր անձանց կորը զկուրայն հե-
տելիլը՝ զմեզ խորխորատն ա-
ռաջնորդելէ զատ ուրիշ բանի
չծառայիր, այն առեւն մեք ևս
գոհ կրնամք լինիլ Ս. Պատրի-
արքին վերադարձին վերայ,
դէ՛մ ազգին արտաշինական
վիճակին վախճան մը տրուած
և ապագայն ալ փրկուած
տեսնելով:

Իսկ եթէ ընդհակառակն,
Ս. Պատրիարքին իր աթոռը վե-
րադառնալովն հանդերձ, ամեն
բան դարձեալ իր առջի ընթաց-
քը պիտի շարունակէ, եթէ
ընդհ. ժողովը դարձեալ այդ-
քանի մը անձանց ազդեցութեա-
նը տակ պիտի գործէ, եթէ
պաշտօնական տեսանկէն և
մինչև իսկ Ս. Պատրիարքը յայտ-
նի թէ գաղտնի, այդ մարդոց
ներքն լինէն տղաւիկով պի-
տի ընթանան, ինչպէս ընթա-
ցեր էր իզմիրեան, ազգին քոյ-
լերուն առջեւ իր ձեռքը փո-
րած անդունդն առանց իսկ կա-
րենալ տեսնելու, և չամաչելով
մինչև իսկ յայտարարել հրա-
պարակաւ թէ՛ մինչև որ Պատ-
րիարքին հրաժարմանը պատ-
ճառները չբարձուին, ինքը
պիտի շարունակէ վարել իրեն
յանձնուած պաշտօնը:

Վերջապէս եթէ փոխանակու-
ղիլ և անկեղծ քաղաքականու-
թեան մը, տակաւին այդ տը-
ղէտ ու անմիտ մարդոց երես-
կայական քաղաքականութիւնն
է որ պիտի շարունակուի, ցա-
ւօք սրտի կ'պարտաւորինք ը-
սել թէ, Ս. Պատրիարքին վերա-
դարձը օգուտ մ'ալ չունենալէն
զատ, յետինն աւելի չար պիտի
բլլայ քան զառաջինն, և ազ-
գին կրած ու կրելիք բոլոր ա-
ղետից, վնասուց ու թշուառու-
թեանց պատասխանատուութիւ-
նքն ալ ընդհ. ժողովը և Ս.
Պատրիարքին վրայ պիտի մնայ,
զի ամենայն ինչ կանխաւ ըս-
ուած է իրենց:

Ս. Պատրիարք Հայրն այս
կիրակի օր Գուճ գաւառի Մայր
եկեղեցին Ս. Պատարագ մատուց-
միթարելով երկար առանձն ի
վեր իրմէն կարօտ մնացող ժո-
ղովուրդը:

Իսկիւ տարցի զգալուոր
հայ երեսասարդաց և Մշեցի
տիրացու Յակոբին բանախն ար-
ձակմանը համար, Ս. Պատրիար-
քին կողմանէ ոստիկանութեան
գործակատար Յարութիւն էֆ.

չք. օր ոստիկանութեան վերա-
տեսչին զրկուելով, մինչև երե-
կոյեան ժամը 12ը սպասելէն յե-
տոյ ձեռնուռնայն ետ դարձեր է,
որոց ազատման լրոյն կսպասէր
նոյն ինքն Ս. Պատրիարքն ալ:

Կիմանամք սակայն թէ ար-
ձակումին երէկուան մնացեր
է, Սակայն մինչև այս առաւօտ
որոշ լուր մը չկրցինք ստանալ
այդ մասին:

Ս. Պատրիարք Հօր վերստին
իր պաշտօնին զուխն անցնելը,
փոխանակ պաշտօնագրի, լոկ Դը-
րան գործակատար Յրէնկեան
էֆ. ի միջոցաւ Ա. Նախարարին
ձանուցանել բաւական համար.
ուեր է այս չք. օր, պաշտօնա-
կան յարաբերութիւնք վերջս-
տին սկսելու համար:

Ս. Պատրիարքին իր գտնէ
վերադառնալովը իզմիրեանի
փոխանորդութեան պաշտօնն ալ
ջնջուած համարուեր է ընդհ.
ժողովը վերջին նիստին մէջ, չը-
նորհակալութեան քուէ մ'ալ
տրուելով նմա, չեմք գիտեր օր
մէկ տեսած ապօրինաւոր գոր-
ծոցը համար, թէ լոկ շողոքոր-
թութիւն մ'ըրած բլլալու հա-
մար:

Տիգրանակերտէն օգոստ. 5/17
Թուով հանող հեռագիր մը կը
ձանուցանէ թէ՛ ոստիկանու-
թեան գործակատարը Տաճկէ
և Հայէ խառն պիտի առնուին,
և քաղաքական ժողովն ալ
երկու ճիւղի բաժնուելով, ա-
սոնց մէկուն նախագահը հայ
մը պիտի ըլլայ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Ս. Բէթէրպարկ 25 օգոստ.
Այսօրուան թերթերն խիստ
կծու կերպիւ կ'ըննդատեն
Գապուլի անգղ. գետպան Բա-
վանեարի հաղարարութիւնն ըն-
թացքը, Էմիր Եագուպ Խան՝
իւր գահակալութիւնը շնորհա-
ւորող և Բօֆման զօրապետին
ալ մօտ օրէն Ռուսաստան վե-
րադարձը ձանուցանող նամակ-
ներն ցոյց տալով Գալփանեարի
հաղարարութիւն, սորա տուած
խորհրդոյն վրայ Էմիրը պա-
տասխաներ էր Բօֆման զօրա-
պետին թէ՛ այսուհետեւ ռուս-
իշխանութեանց իրեն հետ ընե-
լիք ունէ հաղորդակցութիւն՝
Հնդկաստանի փոխարքային մի-
ջոցաւ պէտք է լինի: — Բօֆ-
ման զօրապետին այս պարզ քա-
ղաքավարական գործոյն մէջ՝
Բալանեարի միջամտութիւնը
իւր կառավարութեան կողմէն
մեղադրանաց արժանի ընթացք
մը կ'համարին ռուսական թեր-
թերն:

Հանարա 25 օգոստ.
Սօֆիայէն առնուած հեռա-
գիր մը կ'ընտելանէ թէ 23ին
թիգանօթի զօրանոցէն հրդեհ
ծագելով բաղմաթիւ ձի և նիւ-
թեր այրեր են, մօտակալ շատ
մը տները քանդուելով վար առ-
նուելուն հակառակ, հրդեհը
սոսկալի կերպիւ ճարակելով
տակաւին կ'շարունակէ:

Պուլկարիոյ մէջ մեծ յու-
զում կայ պաշտօնէութեան դէմ
որ 28 վիճակաց 15ին կառավա-
րիչները պաշտօնէ ձգեր է իրենց
ազատական գաղափարացը հա-
մար, ասոնց տեղ պահպանողա-
կաններ դնելու համար, որոց
պաշտօն կ'վերջնայուի ազգ-
ժողովոյ յառաջիկայ ընտրու-
թեան վրայ ազդեցութիւն բա-
նեցնել, Կարմուռի թէ իշխանը
կ'ձանչէ որ պատեհ բան չէ իւր
պաշտօնէութեան այս արարքը,
սակայն իւր սոյն պաշտօնէու-
թեանը համար Զարը խնդակ-
ցութիւն յայտնած բլլալով իշ-
խանին, այս վերջինն ալ հար-
կադրեալ կ'տեսնէ ինքզինքն ա-
պագայ ազգ. ժողովոյ մէկ քը-
ւէին սպասել, իր այս պաշտ-
նէութիւնը լուծելն արդարացը-
նելու համար:

Սօֆիայի օտար հիւպատո-
սաց դիտողութեանը վրայ Պուլ-
կարիոյ մէկ քանի տեղերն հրա-
տարակաւ պաշարման վիճա-
կը մօտ օրէն պիտի վերնայ,
մեծ տէրութիւնք կըսեն թէ՛
պաշարման վիճակի հրատարա-
կութիւնը թոյլ տուաւ Պուլկա-
րաց, որ տաճկաց տներն կոխե-
լով գտածնին յափշտակեն, ո-
րով և տաճկաց ալ ունէ միջոց
չէ թողուած իրաւունքին պաշ-
տպանելու: Աղէկաճեղը իշխա-
նը խոստացեր է որ իր հպա-
տակ բոլոր տաճկաց ալ իրա-
ւունք տեղը տանի: — Պուլկա-
րիայէն Լոյօս ռուս թերթին ղըր-
կուած լուրերէն մէկն ալ սա է
թէ, Բուսնուքի Պուլկար մեռ-
րապօլիտը հրապարակաւ ըսեր
է որ մինչև ցարդ տաճկներն
էին պուլկարներն հարստահա-
րողը, հիմայ ալ կարգը Պուլ-
կարացն է Տաճկներն հարստա-
հարելու: Անգղ. թերթերն գո-
հունակութիւն կ'յայտեն թէ
ռուս թերթերն Պուլկարիոյ դէմ
ուղղեալ հրատարակութիւններ
կընեն:

Վիեննա 23 օգոստ.
Անտրաշի կոմսին հրաժար-
մանը՝ Աւստրիոյ կայսեր կողմէն
չ'ընդունուելուն պատճառացը
մէջ՝ Անգղիոյ և Գերմանիոյ գեա-
պանաց տուած խորհուրդներն
ալ կան, որք կոմսին՝ գործոց
զուխը կ'ենալը՝ արվեստն ցիլին
յառաջդիմութեանը դէմ իրը
թուաւ մը կ'նկատեն:

Անտրաշի կոմսն ու Պիլզնարը

Իշխանն յառաջիկայ շաբաթու-
դասթէյնի մէջ տեսակցութիւն
մը պիտի ընեն:

Գարատաղի իշխանն ալ սեպ-
տեմբերն վիեննա պիտի գայ:
24 օգոստ.

Հոս հասնող լրոց նայելով
Պ. տը Հիւր Ռ. Գրան հետ պայ-
մանագիր մը կնքեր և ըստ այ-
նրմ օսմ: կառավարութեան՝ 1
միլիոն 240 հազար ոսկի փոխ-
ատլ յանձն առեր է, Բ. Գուռն
այս գումարը առնելով, Բուսնու
լի իրկաթուղին բանեցնող ըն-
կերութեանը տակէ առաջ տըր-
ուած գումարին փոխարէնը վը-
ճարուած պիտի համարէ, և սօ-
մեն մէկ քիլօմէթրօյին՝ օսմ-
Գանձը իր իրաւունքն եղած 8000՝
Ֆրանքը ընկերութեան թողլով,
մինակ ամեն մէկ քիլօմէթրօյին
եթէ հասոյթը 12-000 ոսկին
անձէի, այն առեւն 0/0ին 80ը
Գանձուն պիտի վերաբերի:

Բարիկ 24 օգոստ.
Վիեննայէն Թան լրագրի-
կ հեռագրին թէ «Զինուորական
յանձնախումբ մը Սէրայէլօյէն
մեկնեցաւ Նովիպադար երկա-
լու, ուր մինչև որ չհասնի յանձ-
նախումբը աւստ, զօրքերն սահ-
մանադիմէն անդին չը պիտի
անցնին»:

Պուլկար 25 օգոստ.
Հոս հրատարակեալ պաշտօ-
նական տղք մը կ'ընտելանէ
թէ, Գոսօվայի կուսակալը Ի-
մաց տալով Սրպիոյ կառավա-
րութեան՝ որ անկարող է ինքը
աղաքնիկական զինակցութեան
կողմէն զրկուած զինեալ հրոս-
ներուն՝ սրպիական սահմանա-
դրուին անցնելն արդիւր, Սըր-
պիոյ պատերազմի պաշտօնեայն
ստիպուեցաւ երկրին պահպա-
նութեանը համար հօրկ եղած
միջոցներն ձեռք առնելու:

Պուլքըշ 23 օգոստ.
Խորհրդարաններն այսօր բա-
ցուեցան, Գահակալական պատ-
գումագիրը կ'ընտելանէ թէ՛
Պերլինի դաշնագրին (Հըէլց
հաւաստութեանը վերաբեր-
եալ) 44րդ յօդուածին վերա-
բառնութեանը վերաբերեալ
գրութիւններն պիտի ներկայա-
ցուին իրենց, և երկրին ընելիք
ընտրութեանը հանդերձ՝ այդ
յօդուածին ընդունիլը կ'յանձ-
նարարէ նոցա հայրենասիրու-
թեանն ու խոհականութեանը
վրայ վստահութիւն յայտնե-
լով, — Երեւակոյտը՝ բաւական
թիւ չունենալուն համար, գոր-
ծի չկրցաւ սկսիլ: — Երեւակի
խորհրդարանն ալ իր յաջորդ-
նիստը սեպտմ: 1ին օրածալց:

Այս օրու հասած
Վիեննա 25. — Անտրաշի կոմ-
սը հրաժարականը ետ առնե-
լով, Արտ. գործ. պաշտօնէութե-
ան մէջ վերահաստատուե-

ցաւ, եւսրբը իշխան տիրողսը
շնորհեց իրեն :

Աւստր. խորհրդարանը սեպ-
տեմբերի վերջերը պիտի գում-
արի :

Լոնտրա 25.—Ֆուրթուսպի
նահանգին թրնոյի բնակչաց կող-
մէն՝ ամբրիկացի ձկնորսներուն
դէմ եղած նախատանայք փո-
խարինական հասուցումն պա-
հանջելու համար, Ամբրիկայի
կառավարութիւնը ծանոյց Անգ-
լիոյ թէ յատուկ պաշտօնավար
մը պիտի զրկէ Լոնտրա Լոնտ-
րայի ամբրիկեան դեսպանին
մեկնելը՝ բնաւ այս խնդրոյն հետ
առնչութիւն մը չունենալով,
նա սոսկ անձնական գործի պա-
տճառաւ է :

Երկարատի խառն զատա-
րանաց բարեկարգութեանը եւ
յիշեալ դատարանաց մէջ անդդ-
իցումն գործածութեանը վե-
րաբերեալ Պ.Սթոթի շինած տե-
ղեկագիրն անդդ. կառավարու-
թեան կողմէն ընդունուեցաւ:
Յիշեալ դատարանաց մէջ մինչեւ
ցարդ գաղղ. իտալ. և արաբ
լեզուներն գործածուելով, մի-
նակ անդդ. լեզուն գործածա-
կան չէր: Նմանապէս յիշեալ
դատարանաց մէջ գաղղիոյ ա-
ռեւարկան օրինակիւք ըն-
դունուած ըլլալով, նոյն տեղե-
կագիրն համեմատ՝ Անգլիոյ ա-
ռեւարկան օրինակ ընդունուե-
թիւնն ալ պիտի պահանջուի :

Մատրիտ 25.—Աւստրիոյ Մա-
րի-Ֆրիստին արքիդքսուհոյն
հետ Սպանիոյ թագաւորին ա-
մուսնութիւնը հաւանականա-
բար հոկտ. 25ին պիտի ըլլայ :

Պէրլին 25.—Լրագրաց հղած
ազգարարութեան հակառակ,
գերմ. և ռուս թերթերուն մի-
ջեւ բացուած վիճարանութեան
մէջ երթալով կժու. լե-
զու գործածելին կ'ստատկանայ :

Ֆիլիպպէ 25.—Եւրոպ. յանձ-
նաժողովոյ նախագահ Պ. Թը
Բէնկ կ'ժխտէ Բալթիկի Գործա-
կալութեան տուած այն հեռու-
գիրը, որ կըսէր թէ «աւստր.
գործակատարը դէմ կ'եցեր է
Պալքաններուն վրայ Դրան հըս-
կողութեանը տակ մաքսային
դէտեր կ'եցնելու մասին Պ. Թը
Բէնկի բրած ստալարկութեա-
նը», և կ'յայտելու ըսել թէ յանձ-
նաժողովոյ նիստերը դադրած
ըլլալով, աւստր. քոմիտէն ա-
ռիժ չունէր արդէն այդ պիտի
ստալարկութիւն մ'ընելու, զոր և
չէ բրած ի մասնաւորի ևս :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Այս տաւալտ բացուեցաւ	12-21
Բուսէլի	44-75
Թղթաղարամ	747-20
Պղինձ	515-00

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մեծ եպարդոսն երեկ երե-

կոյ երաբղի կայս. պալատն ը-
րեր է բնթիքը :

—Օսմ. փարոսներու ընկ.
հիմնադիր Պ. Քօլաի տիկնոջը
Շէֆքաթի կարգին 2րդ. աստի-
ճանի պատուանշանը շնորհուե-
ր է :

—Կ'հաւաստեն թէ Կարնոյ
կողմ գործարանակի Միւշիր Տէր-
վիշ բաշա Կ. Պօլիս կանչուելով
ճանաչ. ելեր է հոս գալու :

—Հելլենական թերթերը կը-
սեն թէ Յունաստանի սահմա-
նագլխաց վրայ խմբուած օսմ.
զօրաց թիւն է 50 000, որոցմէ
զատ 20 000 Սելանիկի և 30 000
ալ Եանեսոյի կողմերն անկանոն
զօրք կ'գտնուին եղեր :

—Ֆիլիպպէի եւրոպ. յանձ-
նաժողովը երբ իր այժմու ու-
նեցած օրակարգի խնդիրներն
լուծելով սպառէ, այն ատեն
Կ. Պօլիս Էպիտի փոխարքուի,
Կ.սեն, Պերլինի դաշնագրին
23րդ. յօդուածովն զբաղելու :

—Օսմ. ահրուժեան գիր-
քին և վիճակին համեմատ՝ գի-
նուց տակ որքան զինուոր պա-
հելու, և Եւրոպ. ահրուժեանց
ալ պահանջած զինուորական նը-
ւազմանք և բանակաց բաժան-
մանը մասին՝ նորոգ կտրգադ-
րութեան մը ծրագրիւք պատ-
րաստելու պաշտօնով կազմուած
զինուորական յանձնաժողովն այս
անգամ իւր աշխատութիւնն ա-
ւարտելով կատարեալ ծրագիր
մը շինեց է, կըսէ վազթի :

—Թեսաղիոյ օսմ. զօրաց ձե-
ռօքք քանի մը հատ հելլէն ա-
ւազակներ բռնուելով, այս ան-
գամ մայրաքաղաքը զրկուեց եր-
ն :

—Հելլենական խնդրոյն
յանձնաժողովոյ 2րդ. նիստը
այս ել. օր տեղի պիտի ունե-
նայ :

—Կայս. հրովարտակ մը կը
հրամայէ, որ պահեստի (րէ-
տիֆ) զօրաց Ա. կարգը իրենց
տեղերը ճանրուին, Կառավա-
րութիւնը որոշեց է նա ևս որ
հելլենական խնդիրն ալ լուծ-
ուելուն պէս, 2րդ. և 3րդ. կար-
գերն ալ տեղերէն պիտի շար-
կուին, և այն ատեն կայս. բա-
նակը խաղաղութեան վիճակի
մէջ զրուած կ'ըլլայ :

—Հեռագիր մը կ'ժանուցա-
նէ թէ Պօսնայի ճախիցտ քա-
ղաքին բնակչաց և տուտ. զօ-
րաց միջև կռիւ մը ելնելով, ա-
ւըստր. զօրքերէն 300 հոգի մե-
ռեր են :

—Ռուսի հեռագիր մ'ալ կը-
սէ թէ՝ Պարսկաստանի սահմա-
նագլխոյն վրայ Գիրման-Շահ
բաւած տեղն ժանտախտ երե-
ւան ելեր է :

—Գարատաղի դեսպանը Պ.
Բատովից երէկ վեհ. Սուլթա-
նին ներկայութեանն ընդուն-
ւեր է իւր վաւերագրերը մա-
տուցանելու :

—Տեղական թերթերէն ու-
մանք ծանուցին շր. օր թէ Գա-
տըքէոյի ալդեպանն սպաննող

հարագործք բռնուեց ևն, ինչ-
պէս բաժնէինք շր. օր, նոյնք
կ'երկնեմք նաեւ այսօր ալ թէ
բուն չարագործք դեռ գըս-
նուած չեն, զի ոստիկանութիւ-
նը արդարեւ քանի մը մէհա-
ճիրներ ձերբակալեց է, իսկ այ-
գեպանն սպաննողներն ատոնք
չեն եղեր :

—Երէկ երեկոյ կտմի ղէն վոս-
բոր եւնոյ Շիրքէթի 17 թիւ շ-
գենաւը Օրթագիւղի հոտնքին
մէջ մտած ատեն, չորենաւուն
անցորդներէն յանկարծ մարդ-
մ'ինքղինքը ծովը նետելով զին-
քըն աղատելու բոլոր ճգանց
հակառակ աներեւոյթ կըլլայ ու
կ'երբուի :

Վանայ մէջ Քրդաց ձեռօքը
վերստին հարստահարութեանց
սկսուելուն վրայ հետեւեալ ման-
րամանութիւնք կը քաղեմք
վանէն տեղւոյս լրագրաց մէ-
կուն ուղղեալ թղթակցութեանն :

«Քաղաքիս արեւմտեան հիւ-
սիսային կողմ ծովագետայ Արծ-
կէ նահանգի քանի մը գիւղե-
րուն մէջ յնս. ամսոյ 22րդ. օրը
երգերական հարստահարութեան
դէպք մը պատահեցաւ, Հայ-
տաբցի Հիւսէն աղայի օրդի ի
վաղուց անտի չարագործ և մար-
դախոյն գողան համբո անուն
Քիւրտի ձեռօք, որն որ յիշեալ
աւար այն է կիրակէ գիշերին
16 հեմեալ սուպատակներով յի-
շեալ նահանգին Չիլիքլի գիւ-
ղին վրայ յարձակեցաւ, որով-
հետեւ նոյն գիւղերու բնակչաց
սովորութիւն է այս միջոցներն
որ իրենց անասնոց ձմեռուան
խոտ առնելու համար գիւղերէն
կ'մեկնին և գիւղեր պարապ մը
նալով պատահութեան կ'տան յի-
շեալ բարբարոս Համօյի չարա-
գործութեանց, որուն բնակիչք
20-30ի չափ պատրաստի ինե-
լով զինեալ կ'գիւմարեն իրեն-
գիւղ մտնելու, որն որ ճարա-
հատեալ, երբ յիշեալ գիւղի
դաշտ կիջնայ իւր գործակից-
ներով՝ հոն պատահած հնձա-
հարներու վրայ կ'յարձակի, ո-
րոնք դարձեալ գիւմարելով ո-
մանք կ'վիրաւորուին, և անոնց-
մէ մէկին գլուխ կտրելով հետ
կ'տանի միմալով թէ ալս ձեր
գիւղի կողի կողմէն թող աւանդ-
մը ինի իմ քով ի յիշատակ ձեր
գիւմարութեան, մինչև որ
կարգ գտնուի և իմ վրէժ ձեզ
մէ տուեմ, և անտի կիջնայ
արշալոյսին դէմ նոյն գիւղին
մօտիկ վիճկացուել ըսուած
գիւղին վրայ, ուր իր բոլոր
քէնն ի գործ դէ, նախ իր բն-
կերներէն գիւղին բոլորեքը
պահակներ դնելով, ինք քանի-
ներով գիւղ կ'մտնէ, ուր ևս
քիչ մարդիկ կ'գտնուին, մէկէն
տանց վրայ յարձակելով ալ ո-
ճիր չմնար որ ի գործ չդներ :

Յիշեալ վայրագն նախ գիւ-
ղին երեւելի բակահը մտնելով
հանգչիլ կուլէ, ուր իր մար-
դիկներէն բռնուած մի ալեւոր
ձերունի կ'ներկայացնեն ցուց-
նելով թէ սա կ'մտնէր քուր-
սը լուր տանելու զոր կ'հրամա-
յէ սիւնին կաշիլ և ժամ մը

ետք արձակելէն վերջ, ի զբօ-
սանս իւր՝ կ'հրամայէ դուրս ե-
րեսն անգամ քերթել տալ, և
դոյն անպէս արեւնաշաղախ
թողլով՝ կ'հրամայէ գիւղին թէ
արք և կանայք իրեն կանչել
Այն ինչ չարագործները գիւղին
մէջ կ'իյնան, մարդիկ դէզերու
և մարագներու մէջէն քաշելով
և կանայք թանրներու և բե-
թակներու տակէն չարաչար
գետնաքարչութեամբ երբ իրեն
կ'ներկայացնեն, նախ դուցա առ-
տինն եղած ստացուածք թէ
դրամ և թէ գոյք և թէ կա-
նանց շորերէն և արծաթեղէն
զարդերը բռնի պահանջելէն
ետքը, կ'իյնելէն մանկամարդե-
րէն իրեն քով բռնաբարելով ...
և մարդիկներէն շատերը որն
ձեռն և ոտք լիցնելով իրենց թը-
շուառութիւն և ոչինչ ունենալ
կ'յայտնէին, զայրանալով ոչխա-
րի նման դետին վրեւ կ'տայ :

Հոն մուրացկանութեան գի-
մոյ Ռշտունցի Բարսեղ տնուով
անձի մ'աղանջները կտրել տա-
լով երգ մամբ կտալայէ թէ բլ-
քեղ վանայ կուսակալին պատ-
մելու կ'գրկեմ ինչ որ տեսար և
լուար, Յետոյ էրօ անուովնոյն
գիւղացի անձն յառաջ բերել
կ'տայ, որոնք սպանդանոցի ոչ-
խարի պէս լուռ և կտրչին առ-
ջև կեցած մահուան կ'սպանն-
միւս կողմէն կանանց և ման-
կաց պաղաղակները օղը կ'թըն-
դացնեն, նա բոլորովն ժալ-
աւացած ինչ որ կուզէ այն կընէ:
Յիշեալ էրօն ևս գետին վրեւ-
լով կ'երգնու իւր հօր գլխուն
վրայ գտնի սպաննել՝ առարկե-
լով թէ «դուն էիր անցեալ աշ-
նան իմ այս գիւղին վրայ յար-
ձակելու առթիւ՝ գիւղացւոց
կողմէն կառավարութեան դու-
ռք բողբող, անհետ է քեզ
միւսանգամ իմ սուրէն աղատ-
ւիլ, այն ինչ անձամբ իր մե-
կացուցած սուրբ նորա պարա-
նոցին վրայ կ'դնէ և կէս մը կը
կտրէ, խոլիւղեալ անձը ճիշ կը
բաւնայ իր կ'նոյ՝ հասկին և զիս
աղատէ, թշուառ կ'իյն՝ որ իր
երկիւղէն ու մեղկութեանն
դուրս չէր կրնար ելնել, իր
թիւ ի պարանշանները հանելով՝
որ այն միայն մնացած էր, իւ-
րեւ երկան վրկանաց գին՝ նո-
րա գիւղին վրայ կ'ձգէ, որով
կ'ազատի կ'տալէն այլն՝ դարձ-
եալ երկու տկան կ'բռնուտ տա-
լով և միւսանգամ ալ ողջանալու
յուսահատ :

Կարգը գալով քաղաքացի
կարապետեան Համբարձում ա-
նուն երիտասարդին, որ ի նոյն
գիւղ կ'գտնուէր առեւտուր
առթիւ, նորա տկաններն ևս
կ'սպաննու կտրել, անելով թէ՝
«դուն իսկ տեղի մօտիկ ես
կուսակալին եւ իմ արարքը
գիւրութեամբ կրնաս պատմել
նորա, ուստի հօրի է քեզ յա-
տուկ ցոյցով մը նորա զրկել և
յայտնել թէ քու կառավարու-
թեան դատն է ևս չատ մը գը-
ն

լուսնները տանկուա, զի Համլա
Հիւսնինեան խոսն եմ. և երբ
խեղճ պատանին ասոր ձեռքն
ու ոտքի կրնայ (որուն ամբողջ
գոյքն արդէն յափշտակած էին)
միայն իւր կեանքն աղատելու
կ'ճգնի, և մեծամեծ երգումներ.
բով կ'հաւատարմացնէ քիւրտին
իրեն պատուիրածները կուսա.
կային հաղորդելու, հազիւ հաղ
մերկ ու բոկոտ կ'աղաւթի. իսկ նա
ճաշի նստելով կ'հրամայէ գիւ.
ղացւոց և քաղաքացւոց պար
բանել իւր սեղանին բոլորեւթ.
խաղալ ի խնձոյս իւր քաւարա.
աւելածն. և այսպէսով մինչեւ
ցերեկուան ժամ քին ալ եղեռ.
ներ չմնալով ի գործ կ'դնէ, և
60.000 գումարի հասած կողո.
պուտով կ'մեկնի գիւղէն, նորա
մօտ քարաքէշիչ գիւղն աւանդ.
լով, ուր դպրոց անունով մի
տան վրայ կ'յարձակի. դռները
կ'խորտակէ, մարդիկ գիւղի տը.
ները կ'ողորմելու կարճակէ, և
ինք հոն կ'մտնէ, ուր թէ գիւ.
ղին մէջ քանի տարիէ ի վեր
վարժապետական և մասամբ ա.
ռետական պաշտօն. վարող Աբ.
րահիմ անուն անձի գոյքերն,
զոյքերն եւ պատրաստութիւնը
բաւական է թէ ապահովութեան
համար հոն գրուած եկեղեցա.
կան որդաղան անօթներն, ար.
ծաթեղէններն, զգեստներն ու
եկեղեցւոյն պատրաստի գրամն
ամբողջ կողորմելէ վերջ, խառն
դէղի մը մէջ մազապուր պահ.
ուող վարժապետը գտնել կորո.
նէ զայրացմամբ սպառնալով
թէ՝ արդէն ես գիտեմ որ իմ
վրաս բոլոր հանրագիրները զը.
րող և գիւղացւոց բողոքելու
խորհուրդ տուողը այն անձն է
միայն, եթէ ձեռքս ինչոյ՝ ան
տարակոյս անոր արիւնը ինձի
համար է: Միւս կողմէն իր կո
ղպարները իրենց պաշտօնը լը.
րացնելով. բաց յերկու տան մի.
ոյն լանասուններէն՝ ամբողջ
գիւղը պարպելով, 15 000 զրշի
հաշուով թէ՝ դրամ և թէ գոյք
առնելով կ'մեկնին, աղւստ և
աներկիւզ:

Յաւակին այն է որ ժողովուրդ
տեղւոյն նահանգապետին կը
դիմէ անմիջապէս ասպատակե.
լը բռնելու, նա բոլորովին ան.
տարբեր. միայն կ'հրամայէ թէ
պէտք է քաղաքը կուսակալին
դիմէք, որն որ եթէ կամենար
կրնար քանի մը ոստիկաններով
նոցա դիմացը ելնել, խղճալիք
քանի օրէն ետք հազիւ մէկ
մէկ իրենց մերկութիւնը պա.
տող ծրարներ գտնելով՝ քա.
ղաք կ'հասնին և կուսակալին
կ'ըողքեն. կուսակալը նորէն
ստորմնալով՝ յիշտայ տեղիւրուն
պահակ ոստիկաններ կ'զրկէ
խոստանալով իրենց թէ ասկից
ետքը ըստ ամենայնի աղաւթ
կ'ենցէք:

Հայք իրենց կորուստը գտնելու
բնաւին անոյոս են, որովհետեւ
մինչև ցարդ փորձեր հասկցու.
ցած են մեզ և նոցա թէ Հայու
կորուստ անգտանելի է, և
զարմանք է այս որ չգիտեմք
թէ ինչ է պատճառն. որ այս
միջոցիս Հայաստանի հարստա.
հարսութիւնը մեկէն ի մէկ նո.
րէն ի նորոյ օտարի ելած և ամ.

բողջ Հայութիւն կ'սարսափեցը.
նէ, մինչև իսկ քաղաքացիներ.
րէն ոչ ոք չհամարձակիր դուրս
առնալու իր ընտանիքը, և գիւղացի
ալ չվտարահանէ մէկ ընտանիք
նէն հեռանալ, քանի որ ապա.
հովութիւնը վերջին առտիճան
բարձուած է, որուն պատճառը
եթէ կարելի է մեզ ըսել՝ կա.
ռավարութեան անհոգութիւնն
ու անտարբերութիւնն է, զի
այս չարիքները գործող ոճրա.
գործները այսօր ըստ ամենայնի
ի շնորհս պատերազմի՝ ամենքն
ալ կառավարութեան կափախը,
ինչէի, Մարթինի և Շասթո
հրացաններով և շատ մը փամ.
փուշտներով զինեալ և պատ.
րաստեալ են, այսօր որ և է
տեղւոյն գաւառապետները յա.
պահովութիւն երկրին պէտք
կ'զգան փոքրիկ գաղութներ քա.
ղաքի մէջ փրկելու վրանին
կախելն արդիւնէ, և միւս կող.
մէ տէրութեան այդքան կողորպ.
տեալ զէնքերու մասին ան.
տարբեր աչքով կ'դիտեն, և ցոր.
չափ այս անտարբերութիւն
Տաճկաստանի հորիզոնին վրայ
կ'տիրէ մէկ խօսքով եսկըսեմ՝ թէ
թշուառ և անելանելի գուրի մը
մէջ խորատու դած է ամբողջ Օս.
մանեան գոյութիւն, այն է թէ
Հայուն և թէ Տաճկին:

ԱՌՍԶՆՈՐԻ
ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ԱՆՅԱԼԻԹԵՔՆ ԼԵՁՈՒԹԻ
Աշխատատեղեաց
Մ. Պաշտպանութեան Հիւսիսային
1879

Անգլիերէն լեզուին դիւրաւ ըն.
տելանալու և քիչ ատենի մէջ խօսիլ
սորվելու համար յարմարագոյն և մէկ
հաւելի գործի մը կրնար համարուիլ
այս նոր գիրքը, որ ՁԱԼ երեսէ բաղ.
կացիալ է և կ'արտունակէ հետեւ.
եալները:

Մասն Ա. Գերականական կա.
նոններ. Մասն Բ. Ձրոցատրութիւն.
— Մասն Գ. Անգլիերէնի յատուկ ու.
ճիւղ. Մասն Դ. Համառօտ նամա.
րանի. Մասն Ե. Համառօտ Բառա.
կան Հայերէնէ յԱնգլիերէն. Մասն
Զ. Համառօտ Բառարան Անգլիերէնէ
ի Հայերէն:

Արամիան սպարանէն ի յոյս ըն.
ծայունած այս գործը՝ մաքուր ապագ.
րութեամբ եւ անգլիական կազմով
զեղեցիկ կերպիւ պատրաստուած՝ կը
ծախուի ամեն գրախանոցայ խա.
նութիւններ ի գին երկու Փրանք:

ԱԶԳ.
Մէրճաճը Խոմա Այի խանի վե.
րի յարկը թիւ 20 սենեկի մէջ ամեն
օր Տաճկերէն և Ֆրանսերէն լեզ.
ուաց ինչպէս նաև Թուրքիտեթեան
և Տօմարակալութեան գրաստանու.
թիւներ կ'լինին որպէս ժամերու
մէջ, իւր սենեակը նաև յանձն
կառնու պատրաստել տաճկերէն և
Ֆրանսերէն լեզուներով ամեն տե.
սակ պաշտօնական և ոչ պաշտօնա.
կան գրութիւնք, զոր օրինակ խնդ.
րագիր, Բողքագիր, Տեղեկագիր,
Համակ և այլ. Արդոյ աղագոյնը միւ.
նալ սենեակը գիւմը կրնան ա.
պահով լինիլ թէ՝ գրաստանութեան և
թէ մանկամայն վերոյիշեալ գրու.
թեանց վերաբերութեամբ՝ փոյթ եւ
խնամք ինչպէս նաև բանաւոր եւ
գոհացուցիչ պայմաններ պիտի զըս.
նեն նոյն տեղը:

ԹԻՒՐԻ Յ. ԱՐԴԻՐԵԱՆԻ
Անգլիերէն լեզուին դիւրաւ ըն.
տելանալու և քիչ ատենի մէջ խօսիլ
սորվելու համար յարմարագոյն և մէկ
հաւելի գործի մը կրնար համարուիլ
այս նոր գիրքը, որ ՁԱԼ երեսէ բաղ.
կացիալ է և կ'արտունակէ հետեւ.
եալները:

Մասն Ա. Գերականական կա.
նոններ. Մասն Բ. Ձրոցատրութիւն.
— Մասն Գ. Անգլիերէնի յատուկ ու.
ճիւղ. Մասն Դ. Համառօտ նամա.
րանի. Մասն Ե. Համառօտ Բառա.
կան Հայերէնէ յԱնգլիերէն. Մասն
Զ. Համառօտ Բառարան Անգլիերէնէ
ի Հայերէն:

Արամիան սպարանէն ի յոյս ըն.
ծայունած այս գործը՝ մաքուր ապագ.
րութեամբ եւ անգլիական կազմով
զեղեցիկ կերպիւ պատրաստուած՝ կը
ծախուի ամեն գրախանոցայ խա.
նութիւններ ի գին երկու Փրանք:

ԲՐԻՍՏՈՆԻԱԿԱՆ
Ուսումնական Հասարակաց Ս. Եկեղեցւոյ
Գրկ. Յ.
Գրքերն Վ. Սրբաշնորհ
Երկրորդ տիպ
Գին 60 բարա արծաթ:

ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀՈԴԻՆ
Բանաստեղծական
Հ. ՄԱՐԴԱՅԱՆ Վ. ՕՐՄԱՆԵԱՆԻ
Արատանեալ ի Հարաւոր
Կրթատեղեաց ընկ. Խաւրատարու
Գինն է 3 զշ. արծաթ դրամ:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԳԻՏԵԼԻՔ ՈՒ ՊԱՐՏԻՔ ՏՂՈՑ
Բաղմարդին Մամուրեան էֆի
աշխատատեղութեամբ Իզմիրի Տէտե.
եան եղբորը տպարանէն ի լոյս ըն.
ծայեալ 248 երեսէ բաղկացած պատ.
ուական գիրք մնէ, որ կրնայ հեղի.
նակին ասկէ սուալ հրատարակած
Նոր ընթացքարանին լրացուցիչ մա.
սը համարուիլ և Մաղկոցի Բ. Դատի
աշխատեցած ծառայելու յորն գործը
բաց ի ամենակարեւոր գիտելիքներէ
կ'արտունակէ նաև այնպիսի նիւթեր
որք ազգ. մտնկաւոյն՝ սրտին մէջ ի
մատող հասակէ հայրենասիրական
զգացումներ կը ներշնչեն:

Կը ծախուի Եկեղ. Խոմի Զին.
կրկէր ճառատէսի, թիւ 2. Ս. Դու.
կասեան զրատուր, գին 1 1/2 Փր:

ՆՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
ՅՈՐԻՆԵՑ Մ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ
Կը ծախուի Եկեղ. Խոմի Զին.
կրկէր ճառատէսի, թիւ 2. Ս. Դու.
կասեան զրատուր, գին 1 1/2 Փր:

ՀԱՄԱՌՕՏ
ՄԱՐՄԵԱՄԱՐԶՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏԱՅԵՐԱՅԱՐԳ
Հրատարակել
ՆՇԱՆ Կ. ՊԵՂՊԵՐԵԱՆ
—
Այն կարեւոր և օգտակար զըր.
քայլը, որ թէ՛ ի պէտս փորձարանաց
և թէ՛ առանձինն ուսանողաց կրնայ
միանգամայն ծառայել, յատուկ բա.
ցատրութեամբ, 1871 թ. փայտատիպ
պատկերօք ճիւղացիալ և 140 երեսէ
բաղկացեալ ընտիր դասագիրք մնէ,
գինն է կէս արծաթ մանր, (չաղդ.
րենագրի գինն ըլլալով 5 ու կէս Փր.)
Կ'աւելուի Կ. Պոլսի Սուրբան.
Համալ. Երաւ. էֆ. խան թիւ 17,
Նշան էֆ. Կ. Պեղպերեանի փորագ.
րատունը և բոլոր գրախանոցայ:

ՇԱՐԳ
ՄԱՐԶԱՐԵԱՆ ՀԻՔԵԱՅԵՍԻ
Հեղինակութիւն
ՊԱՐՄԱՆ ՊԵՐԵ
Բաժանորդը գրուիլ ուղղորդներն
զլմելու են Բերայ Թարա-Պոլսի փո.
րոց թիւ 22 քաղինօն գործոյս հրա.
տարակիչ Միհրան Ս. Բիթապեան
էֆի և Պոլսի Սուրբան-Համալ. Ե.
ստու էֆ խան փորագրիչ Պեղպեր.
եան Նշան էֆի:

Իսկ տեղաւոր տեղաւոր գնել ու.
զողաց համար կ'ծախուի Եմին-Եմին
Զրաւաճող Միհր. Պոլսի աղայի խա.
նութիւն, Բերայ Աղա-Միհր. Դիւ.
Հառ Բազմեան Յովսէփ աղայի 167
թիւ և Թարալ պաշը ծախաճառ
Անգլիա աղայի խանութիւնը:

ՓԱՆԱՍԷ
Կոչուած ցաւի դեղը բոլորովին
բուսեղէններէ բաղադրուած ըլլալով
թէ՛ ներսէն և թէ՛ դուրսէն կը գոր.
ծածուի ու բազմաթիւ ցաւեր ու հի.
ւանդութիւններ շուտով կը բժշկէ:

Ինչպէս որ վարը յիշուած է:
Ամեն տեսակ փոփոխութեամբ
սի, մէջքի կամ անգլիերէն ցաւեր.
ու նաև Թուրք, Փօլսի և այլ ա.
մասուան հիւանդութիւններ ունեւ.
ցողները այս դեղէն խանութիւն
տեւեալ կերպով և կէս արծաթ շուրթ
մէջ, զիւր ապուրի մը զրգալէն աւելի
չաքար, վրան լեցուր անուշի զրգալ
մը Փանասէ աղէկ մը խաւսէ ու
խմէ:

Կոկորդի հիւանդութեանց, և
Ուսեցի համար դեղը վերոյիշեալ
կերպով պատրաստէ ու ժամը կամ
երկու ժամը հեղ մը՝ մէկ կամ
երկու անուշի զրգալ այն լաղաղ.
րութեան խմէ: Յօդագաւի, Բիւսա.
թիւ 17, Սաքի ցաւի, Ստամբուլի ու
տեսակ տեսակ կաւակի ցաւերու հա.
մար դուրսէն փանասէ քաւի աղէկ
մը շփելու է: Այնպիսի ցաւի համար
քիչ մը բամբակ փանասէի մէջ
թաթիկով ցաւած ակուպին վրայ
դնելու է:

Ամեն տեսակ երբոր ցաւի մը հա.
մար դուրսէն փանասէ քաւի հարկ
կըլլայ, եթէ քիչ մը ալ խմուի աւել.
ի շուտ բժշկութիւն կըլլայ:

Մարմնոյ սրտուած կամ ճմլու.
ած տեղերը բժշկելու համար վտան.
գը պատահածին պէս փանասէն
վրան աղէկ մը լեցնելու է: Դառնա.
կով և ն. կտրուած վերքերը բժշկե.
լու համար՝ արեւը չսրած շուտով
մը վերքը կապելու և կապին վրայէն
Փանասէ լեցնելու է մինչև որ լաւ մը
թըլի: Փանասէն նաև արեւն չըլլա.
նը կարագացնէ ու բոլոր բնութիւնը
կը զօրացնէ:

Սոս դեղին օգտակարութեանը
վրայ երկարօք էն գրել աւելորդ կը
համարուի, գործածողները զայն
միշտ կը գովեն, ուղղորդ կրնայ ան.
ճամբ փորձել. գինն աճառ է: Կը
ծախուի Միհրանեան և Ընկերաց Ա.
մերիկեան վաճառատունը որ ի Ղա.
սթիա Կ. Պոլսոյ

Ղալաթիա ՇԻ. 11 Օգոստ.	
ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺ.	
Բաց	12 22
Յած գին	12 21
Բարձր գին	12.27
Գոց	12 26
Թղթող Բաց	715 00
Կած	680 00
Բարձր	715 00
Ժամը 11	690.00
Գին. 63ի	Փր. 006 00
» 65ի	» 070 00
» 69ի	» 067 00
» 73ի	» 062 30
Գանձատու	21 00
Սուրբ Եմին Եմին	4 07
Սուրբ Եմին Օման	3 40
Պանք տը Բանաթ.	5 25
Փրէտի Եմին Եմին	4 03
Թրամիլէյ	3 75
Բուս. Կրկաթու զի	45 00
ԸՆԹԱՑԻ ԳՐԱՐԱՑ	
(Ու. Կ. 100 ու. 1 Կ. 100)	
Անգլ. Կրկի	109.16
Գաղղ.	87.13
Բու.	89.37
Փրլմից	51.12
Հինգ ուց	17.10
Մէլալիք	17.30
Ճիւղակ մէծիւ	06.23
Պղինձ	480.00